

Siende blind.

Chanette Paul. Pretoria: Lapa, 2013. 511 pp.
ISBN: 978-0-7993-6134-6.

DOI: <http://dx.doi.org/10.4314/tvl.v51i2.21>

Met die verskyning van haar agt en dertigste roman *Siende blind*, het Chanette Paul weer eens bewys dat sy 'n multidimensionele skrywer is wat nie skroom om haar pen aan 'n wye verskeidenheid genres te waag nie.

Met *Siende blind* voeg Paul haar stem by skrywers soos Quintus van der Merwe en Deon Meyer wat soortgelyke spannings-elemente in hul romans inkorporeer alhoewel Paul se *Siende blind* eerder as 'n spanningsverhaal in plaas van 'n speurverhaal geklassifiseer kan word. *Siende blind* bevat egter uiteenlopende verhaalelemente en die roman kan gevolglik nie uitsluitlik binne 'n enkele genre van die Afrikaanse letterkunde geplaas word nie. Paul se roman kan wel as ontspanningsfiksie wat elemente van die liefdesroman en spanningsverhaal insluit, geklassifiseer word.

Die roman speel in verskeie ruimtes af waaronder die Suid-Kaap en Londen. Paul se fyn waarnemingsvermoë dra grootliks by tot die akkurate en geloofwaardige beskrywings van die verskillende milieus waarin die onderskeie karakters hulself bevind. Die hoofkarakter, Cara van Dijk, is 'n skrywer van beroep wat 'n metatekstuele toon aan die roman verleen. Aanvanklik blyk Cara die perfekte lewe te hê, maar die illusie ontaard binne 'n ommesientjie in 'n nagmerrie wat die leser tot aan die einde van die roman vasgenaël sal hou. Paul maak op doeltreffende wyse gebruik van die blivet-verskynsel (beter bekend as 'n duiwelsvurk of optiese illusie) wat die talle intriges op 'n geslaagde wyse met mekaar integreer alhoewel die leser aanvanklik doelbewus deur sommige karakters om die bos gelei word. Die fassinerende wyse waarop Paul die verhaalelemente aan die einde van die roman bymekaarbring, getuig van 'n skrywer wat nie slegs behoorlike navorsing

vir die verskeie verhaalelemente gedoen het nie, maar ook van 'n skrywer wat 'n fyn aanvoeling vir die nuanses van haar uiteenlopende karakters se persoonlikhede toon.

Talle sosiale kwessies soos die patriargale bestel, egskeiding, korrupsie en moord word in die roman bespreek. Cara word deur 'n reeks gebeure daartoe gedwing om binne 'n baie kort tydperk talle uitdagings in die gesig te staar. Haar karakter versinnebeeld die lewe van elke verontregte individu en die leser is geneig om reeds vroeg in die roman besonders simpatiekgesind met Cara se lot om te gaan. Alhoewel Cara talle ongewone en soms brutale aanslae in die gesig moet staar, bied die roman tog ook 'n gebalanseerde uitbeelding van die lewe in die sin dat die goeie uiteindelik oor die slegte sal seëvier. Sommige lesers mag laasgenoemde siening egter as wensdenkery afmaak, maar Paul se vernuftige skryftalent bied relevante en deurdagte bewyse dat dit wel moontlik is om uit 'n figuurlik gesproke nagmerrie te ontvlug.

Dit titel is uiters gepas aangesien die leser tot aan die einde van die roman "siende" dog "blind" daarna uitsien. Paul slaag daarin om die tipiese kenmerke van ontspanningsfiksie tot op die uiterste te beproef om die verhaallyn deurgaans boeiend te hou. Alhoewel die narratief meestal op die spanning- en speur-elemente fokus, bevat *Siende blind* ook 'n liefdesdriehoek wat verder tot die krisismomente in die roman bydra. Die beskrywings van die liefdestonele is egter besonder soetsappig en kan in 'n mate irriterend voorkom. Op laasgenoemde gebied is *Siende blind* beslis nie gelykstaande aan *Fifty Shades of Grey* nie, maar doen dit myns insiens tog afbreuk aan die verhaallyn aangesien dit die andersins uitstekende intriges op tipiese Mills & Boon-wyse beskryf. Alhoewel Paul se romans op 'n spesifieke teikenmark en leser gemik is, kan sommige lesers moontlik deur hierdie andersins fassinerende en boeiende roman vreem word.

Ten spyte van laasgenoemde kritiek is *Siende blind* taalkundig goed versorg en afgerond. Die lywige roman betrek die leser by die gebeure en dwing die leser om die volgende hoofstuk te wil lees. Met *Siende blind* het Paul bewys dat ontpanningsfiksie geensins as tweederangse letterkunde afgemaak moet word nie. Hierdie stiefkind van die Afrikaanse letterkunde (naas die Afrikaanse drama) verdien sy regmatige plek as deel van die Afrikaanse literêre kanon.

Dewald Koen
d.koen@kingswoodcollege.com
Kingswood College
Grahamstad